

Ruộng mua và cày trên 20
năm, sau không được
khai nghiệp chủ ?

Phạm-Trợ, quan lão Châm-bí, phủ
Môn-bàu, năm Khải-dinh thứ 6, có mua
đất Mè Pham-Huynh một số ruộng số
hộ 125, 127, 128, 129 và 133, với số trán
canh, cộng được 2 sào, có lý trường nhà
thiệp.

Nguyên số ruộng ấy, năm Duy-tín thứ 6,
Bắc-Cần trang; đến năm Khải-dinh thứ 3,
Còn bù lại cho Pham-Huynh là
Pham-Nghia. Năm Khải-dinh thứ 3, là
bố Pham-Nghia cũng có đồng bộ, qua
năm Khải-dinh thứ 6, Pham-Huynh bán
về ruộng ấy lại cho Pham-Trợ.

TW Bắc-Cần trang, sau bù lại cho
Pham-Nghia, và con y là Pham-Huynh
bán lại cho Trợ, đến có lý trường ruộng
thập, mua trang dâng 21 năm trót
trong lăng chảng ai hỏi động gì đến, và
ruộng năm Trợ cứ nạp thuế, có biến lại
mình bao.

Cảng biển vì sao, đến năm Bảo-đại là
t. H. Kinh-Chân-bí, làm bộ mới, lý trường
Hồ-Tú-ligi khai số ruộng 3 sào ấy vào đất
song !

Về việc sau đó này, Trợ đã có chia
muối là đưa tên bài Phá, Tỉnh, xin khai
danh nghiệp chủ, nhưng đã đưa một năm
nay, chẳng có hiệu quả gì.

Quan tên nào xác quyết sao.

Dân biết

Tinh cảnh đáng thương !

QUẢNG-NGÃI. — BA-HA-TB.TB, Bắc-
Kinh-Chân-bí, huyện Nghia-hanh, hơn 50
tuổi, có một mươi con trai là Huynh Ký.
Chẳng sống năm 1931, Ký canh tân
tám năm trước, đây là Ban-muô-thết Gia
tám tuổi, bà đã sinh ra tên gởi tên hàn
cùng các con mà trong số tên xá, không
thấy con bà và Cai cảnh gần đất xa trời
của bà, vì trông con bà thêm yếu.

Mới rồi bà có mướn người viết đơn
hỏi tên. Mong chánh phà thấu tinh cảnh
bà mà cho con bà được hưởng cát-om
chang k'na.

L.C.

Câu chuyện « Sai học trò
đem thư »

Tiếng-dân số 730 ra ngày 8-12-34, có
dâng chuyện « Sai học trò đem thư ». Nay
được tôi thấy giáo gởi lại nói ngày 8-11-34
đã sang, chờ ngày sau không thể day
được, nên viết đơn xin phép đưa cho
người em bao nó qua tỉnh mua thuốc và
luôc ship gởi thư cho người chẩn bệnh
huyện bà & Tinh-phu, nhờ sang sớm đem
nợ với nhà Hoa-chanh, chờ không em
học tro.

T. D.

Bị phạt oan quá !

Ngày 16-11-34, quan phò Sứ đài xét kháp
các tên phò bô và công nghệ ở thành
phố đã định thuế mòn bài.

Hòn ãy tại thành phố có tên Trà-
kinh-Tổ (thờ may), Trung-Tiền (thờ đóng
gỗ), Lương-Thiên-Trọng và Trà-iby-Ty
(bún) vì có việc di vắng, không có ở
nhà trình giấy thuế mòn bài năm 1933 cho
quase xát. Quan tên phạt mỗi người
10.000 nấu đà trù, và phạt nặng thêm. Cửu
hỗn lý sai có Trà-iby-Ty nộp phạt;
còn Trà-kinh-Tổ, Trung-Tiền, Lương
Thiên-Trọng vì đã trả, nên buộc phạt
tăng lên. Số này có tên bài, nhưng
không biết qua gi.

Quan di xét, ít nhất quan có định ngày
giờ báo cho nhân dân biết trước thi
một biến động ở nhà mà chủ: xét và trình
giấy mòn bài. May vì di vắng chưa kịp
trình mà bị phạt, thật là oan quá !

Dân

Có Mai-thị-Thục bị
gia án thêm

Có Mai-thị-Thục làng Cang-Hoa
phủ Sơn-Tịnh (Quảng-ngãi), bị bắt
tại ngày 7-11-34, tòa án Sơ-cấp
Sơn-Tịnh kết án 6 tháng tù và đã
tống lao giam, như tin Tiếng-dân
số 749 ra ngày 5-12-34 đã đăng.

Ngày 7-12-34, tòa án Bộ nhì cấp
Quảng-ngãi đã đổi đồng phúc thẩm,
rồi tuyên án có Phục 10 tháng tù
và 10 tháng quản thúc.

P.V.

Cái-chính

Ký báo trước trong lời cáo
phó và cái tin ông Lê Hồi
Hoành tự tử, nói ông là Quản lý
nhà in Bắc-lập. Nay ông Bùi Hay
Tín, chủ nhà in Bắc-lập, cái chính
rằng ông Hoành không phải là
Quản lý, mà chỉ là Chef de Section
d'imprimerie mà thôi.

Lại về việc đòi trường Pháp-việt Phan-ly Châm

Tiếng-dân số 730 ra ngày 20-
10-34 có đăng chuyện phò-huynh
học trò ở miếu nhà què yêu cầu về
việc duy-trì 2 lớp nhất và nhì của
trường Pháp-việt Phan-ly Châm
lại. Trong bài ấy có nhiều nỗi thiệt
hại của học sinh là lầu Châm, và
lòng nguyên vẹng của quân-chàng
trong quan trát.

Nay nghe có lệnh quan định dời
2 lớp học ấy về Chợ-mới vào đầu
năm tây này, những người có con
em đi học đều lấy làm lo.

Al cùng biết dồn què già với
Châm phần nhiều chuyên nghề
lâm ruộng, mà có con em cũng
tho àu học.

Ngoài công việc ở nhà trường,
bọc trả nhà nghèo và nhà còn phải
giảp đỡ cha mẹ; hoặc đem con
nước ra đồng, hoặc phải xay lúa
giá gạo; lén mua gặt hái phải làm
việc suốt ngày, có trả lại phải dì
một đê kiếm ăn !

Đương con khùng-hoảng này,
phần nhiều nhà nông bị áp-hưởng,
lúc bao không được, lúc không có,
nhưng cũng cho con ăn học được;
một là nhờ trường gần ti lầu kẽm;
hai là nhờ con em dì học và giúp
đó cho.

Nay hai lớp học ấy dời đi (hai lớp
nay học trò nhà què và dào Châm
học phần lớn hơn) học trò bằng ngày
phải dì đến 15, 16 cây số (cách
làn vỡ) thì chỉ con nhà giàu mới
có thể ăn cơm tháng học đến nơi
đến chốn, còn đại đa số con nhà
ng فهو muôn học đến lớp như cũ
không sao học được. Tôi nghiệp
qua !

Phò-huynh học trò ở miếu què

Tin xe lửa

Từ ngày 31 Décembre 1934,
chuyển xe lửa tốc hành Hanoi —
Saigon sẽ đổi lại giờ như sau :

15 giờ 55	Hanoi	Q. 12 giờ 10
7	35 Vinh	19 30
22	45 Hué	4 30
28	TOURANE	6 33
17	30 SAIGON	10 00
6	15 Nha-trang	12 45
21	00 Saigon	7 15

Chuyển xe ở Hanoi khởi hành vào
những ngày : thứ hai, thứ năm, thứ
sáu; đến Saigon vào những ngày :
thứ tư, thứ bảy, thứ hai.

Chuyển xe ở Saigon khởi hành
vào những ngày : thứ hai, thứ tư,
thứ sáu; đến Hanoi vào những
ngày : thứ tư, thứ sáu, chủ nhật.

Bắt đầu từ ngày 1 janvier 1935,
đường xe lửa sẽ nối đến Quang-
ngãi, và ngày ấy sẽ có xe chạy từ
Tourane vào Quang-ngãi.

ĐI TẾT, ĐÀI
TIỆC, ĂN
MÙNG
nên mua

RUỘU ĐẦU QUẢNG-BÌNH

VÙA
BỒ. VÙA
NGON. VÙA
RÈ TIỀN

Tổng-dai-ly & Hat :
QUAM-HAI

29. Rue Gia-Long
Cá-đi-ly dà các thứ thuốc cao,
sơn, hoan, tía sưa Ngò-lich được
phòng, Lợi-sanh-đường, Thoa-thien
đường, Võ-viễn-Via, Diêu-ognay
được-phòng, Thuốc Say-sa
truyền rất thần-khí.

BÙ-HUYẾT — SÁT-TRUNG

ĐI TẾT, ĐÀI
TIỆC, ĂN
MÙNG
nên mua

RUỘU ĐẦU QUẢNG-BÌNH

VÙA
BỒ. VÙA
NGON. VÙA
RÈ TIỀN

Tổng-dai-ly & Hat :
QUAM-HAI

29. Rue Gia-Long
Cá-đi-ly dà các thứ thuốc cao,
sơn, hoan, tía sưa Ngò-lich được
phòng, Lợi-sanh-đường, Thoa-thien
đường, Võ-viễn-Via, Diêu-ognay
được-phòng, Thuốc Say-sa
truyền rất thần-khí.

NGÒI BÚT NHÀ VĂN

« Trại-Kim-Hoa » hay là « Thủ-Kiều » đời nay

(Tiếp theo)

Một cuộn phông vẫn

Trên dãy giới thiệu người Việt Trại
Kim-Hoa, dây xin phông mây đều
phông vẫn dâng giả càng rõ thêm
chân tướng:

Ký giả — Cận trạng có thể nào?
Có mạnh giỏi không?

Cô dáp — Bà già nghe trong
minh cũng không được khỏe.
Nhưng ngày nay cũng niệm phật,
nên được thiền (tự) phật thê,
ngài phò hộ cho khỏi các điều nguy
biết.

— Hiện linh sach hoạt của cô, có
là bùa cúng nà?

— Tôi sa vào cảnh càng dâng
kia, giờ đây nhớ có các vị như
Truong-canh-Sanh-Luu-han-Nong
tiếp lê chát II, may qua khoảng
mùa đông này.

— Gần đây có nhiều người mới
cô dien thuyết không?

— Một đời tôi rất áy náy về sự
diễn thuyết. Trước xa kia lúc tôi
cung dì với Hồng-lão-Gia (Hồng-
vân-Khanh) trang nguyên, một đời
chồng trước của cô, vào giờ leo
núi nếp lê giáo xưa, không khi nào
bọn đàn ông kia thấy mặt tôi, tôi
cô diễn thuyết khi nào đâu.
Bởi vậy nên năm ngoái bý
viện Cáp-nhi-Phi mời tôi diễn
thuyết, tôi leo lên dàn chà nói
được câu gì, hoặc phải có người nói
thay, tôi lấy cơ nhạc dàn mà bước
xuống dàn dàn (Trại-kim-Hoa khen
nữ diễn giả ở nước Nam là nứa
kia).

Tôi còn nhớ hồi áy ném hoa
binh sau cuộc Áu chiến, Đoàn đại
quan (tức Đoàn kỵ lbusy) dèm chàng
toi đường phố lòn dèng trành, pà
dập cái bia « Ngõa-khắc-Lâm » (tức
công sứ Đức trú ở Bắc-kinh bị hại
năm canh tý). Lúc ấy tôi cùng Nguy-
Lão-Gia tôi xem (Nguy Linh là
đời chồng sau cùng của cô)
Lão-Gia tôi tôi sao không
diễn thuyết, vì cái bia ấy có quan
hệ với đời tôi (Công sứ Đức tức tinh
nhân của cô kia ở Bắc-kinh). Tôi cự
tuyệt, chả đọc câu gì, chả lấy một
nganh hoa bồng đem và bỏ
trong trap dâng kỵ niêm thô.

— Bia ấy quan hệ với cô thế nào?

— Lúc ấy Lý-hồng-Chương cùng
các nước vngi hòa không xong, là
vi Ngõa-khắc-Lâm phu nhân yêu
cầu nhiều điều kiện cay nghiệt. Ma
Trung quoc chỉ lập một cái bia dâ
lâm kỵ niêm cho cao minh, phò
nhân không bằng lòng. Tôi bèn
dùng lời nói khôn khéo làm cho
phò nhän bồi giận, tôi bảo rằng:
« Thủ bia này ở Trung-quốc là qui
bản nhất, tôi có Hoàng đế mới
lập được, còn binh dâng không ai
được lập. Nay lập bia ấy cho
Công sứ Ngõa-khắc-Lâm, ấy là
đại nước Đức tốt bựa tru.
Khắc-Lâm phu nhân nghe lời
nói tôi có lẽ, mới chịu ứng thuận.
Bia ấy quan hệ với tôi là thế?

— Cô vào khoắng trước sau
Canh tý, bùa là nốt tay Tiên-đát
trong nứ giới mà có lồng yêu nước.

— Thủ thực, tôi chẳng dám nói
có lồng yêu nước, chẳng qua lòn
ky tôi cùng các yêu nhau Ngõa-lich
cô quen biết nhiều, thèm thoảng có
binh giang họ mới dời chuyện
nhau:

Quân lính Đức đánh người Trung
quốc náo ba toong, bắn súng, dập
dần, đập một cách tàn nhẫn, tôi
lấy làm đau lòng, hết sức bàng giếc
cùng đại tướng Đức Ngõa-đức-Tây,
ông ta mới hạ lệnh cấm quân lính
Đức không được đánh người
Trung-quốc như thế nà. Chính

SẮP MỞ TẠI HANOI

Gần đây, chúng tôi nhận được rất nhiều thư của các bạn thân
KHUYNH-DIỆP, các ngài tin rằng DẤU KHUYNH-DIỆP, các nhà Đại-ly,
và các nhà buôn KHUYNH-DIỆP lớn nhỏ tại Bắc-kinh phản đối hiện
KHUYNH-DIỆP không đợi ngày một Chi-diểm tại Hanoi mà làm việc
cho liệu.

Tôi này, chẳng giám trả ý các ngài đã có lòng chia sẻ, chẳng tài
sát mà chi-diểm KHUYNH-DIỆP tại Hanoi.

Càng ngày hiện KHUYNH-DIỆP càng mập mang thêm lài, dàn KHUYNH-
DIỆP chỗ tạo tăng ngày càng thêm lanh mỵ, các bạn yên KHUYNH-DIỆP mỗi
ngày mập thêm nhiều, tất nhiên là phải chia công việc ra như thế mới tiện.

Vậy trong khi Chi-diểm KHUYNH-DIỆP tại Hanoi sắp thành lập, ở Bắc-kinh,
các ngài cần gìn giữ tên do địa-chi sau này:

M. Bưu-Hoàng

11, Rue Lavoran, 22-1. HANOI

Lúc nào chi-diểm KHUYNH-DIỆP mở cửa sẽ có địa-chi mới

Nay bình cáo

HIỆU KHUYNH-DIỆP

Số chính tại BẮC-NGƯ - HANOI

Giay thêp tát: VIENDE HU - Giay nái: 67

Trong khi bắc hiếu chả nhân sang Pháp dự Đại hội nghị kinh tế các xứ
thuộc địa tại Paris, các ngài cần chí xin viết thư tau bay qua cho:

M. VIEN - DI

Delegue de l'Asie à la Conference Intercoloniale

59, Boulevard Jourdan, 59 - PARIS XIV

BÚT HỒNG TIỀN

Socstrang, le 20 Mai 1934

Kính ơng chả liệm NAM-THIỀN-BƯ ƯỜNG

16 rue des Francs-bienn à Hanoi

Mấy tháng nay tôi dùng nhiều

món thuốc của ông trùm bắc tại liệm
Bắc-lý & Bắc-liên, đều thấy rất công
hiệu, tôi đã điểm chỉ cho dì bà
người như Ông Giáo Thô Thiên Phú
& nhà Gióng sát và Ông Trương đại
Hảo cựu du học sinh ở Thành-tri, dèm
công nhận tinh chất thuốc
NAM-THIỀN-BƯ ƯỜNG thiệt mạnh
và tốt, uống thấy công hiệu nhiều.

Phần tôi vì có bệnh Di-Mộng-tinh, đã
nhiều thời thuốc. Di-tinh, Mộng-tinh
số 45 - của Ông (giá 1200) mà
được khỏi bệnh, ăn ngon ngủ khoẻ,

tinh thần thịnh vượng, nhän sác
tốt tươi, từ nay tôi chỉ cứ dùng

thuốc NAM-THIỀN-BƯ ƯỜNG dèm tri
bệnh, và xin hết sáu giờ thiện cao
nhiều người biết mà dùng, vậy có mấy

lời cảm ơn ông đã có công nghiên
cứu chế ra các thứ thuốc rất quý.

Nay kính tạ

